

پنجمین همایش ملی تازه های روانشناسی مثبت نگر

پندرعیاس - دانشگاه فرهنگیان

بررسی رابطه تاب آوری و شادکامی در نوجوانان بد سرپرست

علی رحیمی^۱، رضا نیک خواه^۲

^۱دکترای مشاوره، مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان، اصفهان، ایران rahimiali989@gmail.com

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان، اصفهان، ایران NIKKHAH1819@gmail.com

چکیده

هدف از این پژوهش مروری بر پژوهش هایی است که به موضوع رابطه تاب آوری و شادکامی در نوجوانان بد سرپرست اختصاص دارد. مرور پژوهش های انجام شده در این زمینه نشان می دهد حمایت والدین و اطرافیان در کسب سلامت و بهبود کیفیت زندگی فرزندان موثر است و دور شدن از محبت والدین، برآورده نشدن نیازهای مختلف دوره رشد مانند نیاز به تعلق، تحسین و محبت منجر به گزارش شیوع بالاتر بحران ها و آسیب های روانی، اختلالات رفتاری، پرخاشگری، اضطراب و افسردگی، تمایل به مصرف مواد مخدر و ناهنجاری های اجتماعی در بین نوجوانان محروم از والدین یا بد سرپرست شده است. شادکامی به عنوان یکی از متغیرهای مرتبط با احساس بهزیستی روانی به صورت متغیری چند جزئی تعریف شده است که عبارت از خشنودی از زندگی، خلق و هیجانات مثبت و خوشایند و نبود خلق و هیجانات منفی. تاب آوری، مشارکت فعال و سازنده فرد در محیط پیرامونی خود و توانمندی فرد در ایجاد تعادل زیستی - روانی - معنوی در شرایط پر خطر است.

واژگان کلیدی: تاب آوری، شادکامی، نوجوانان بد سرپرست

مقدمه

دوران نوجوانی اهمیت خاصی در زندگی انسان دارد و روانشناسان آن را دوران احساس گرایی، بحران های سازنده و دوره فشار و طوفان نامیده اند. رشد و رفتار افراد متأثر از نوع خانواده ای است که در آن زندگی می کنند، فرزندان در خانواده و در تعامل با دیگران مهارت های ارتباطی، تفسیر رفتارهای اطرافیان و تجربه نمودن احساسات را می آموزند. عملکرد نامناسب خانواده و والدین در اثر جدایی یا فوت ایشان می تواند موجب سوق دادن نوجوان به مشارکت در رفتارهای پرخطر، افت کیفیت زندگی و کاهش رضایتمندی کلی او گردد (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۲). نوجوانانی که در خانه های تک والدینی زندگی می کنند، نوجوانان بی سرپرست یا بد سرپرست بیش از سایر نوجوانان در معرض خطر رفتارهای غیرانطباقی قرار دارند. افراد بدسرپرست فرزندان هستند که سرپرستان آنها به دلایل مختلف از جمله اعتیاد، وارد نمودن آسیب و آزارهای جسمی یا روانی به فرزندان فاقد صلاحیت لازم اجتماعی، اخلاقی و رفتاری برای نگهداری فرزند می باشند. حمایت والدین و اطرافیان در کسب سلامت و بهبود کیفیت زندگی فرزندان موثر است و دور شدن از محبت والدین، برآورده نشدن نیازهای مختلف دوره رشد مانند نیاز به تعلق، تحسین و محبت منجر به گزارش شیوع بالاتر بحران ها و آسیب های روانی، اختلالات رفتاری، پرخاشگری، اضطراب و افسردگی، تمایل به مصرف مواد مخدر و ناهنجاری های اجتماعی در بین نوجوانان محروم از والدین یا بد سرپرست شده است. بد سرپرستی موجب افزایش خطر ابتلا به مشکلات روانی عصبی در نوجوانان است که به صورت اضطراب، افسردگی، احساس گناه، ناامیدی،